Raadsvoorstel

Raadsvergadering
14-12-2021

Agendapunt

Nummer
21int04103

Onderwerp
Vaststelling Verordening individuele inkomenstoeslag 2022

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

De gemeenteraad wordt gevraagd de Verordening individuele inkomenstoeslag 2022 vast te stellen.

Met de gewijzigde verordening wordt het volgende gerealiseerd:
- Personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering van 70% van het minimumloon hebben recht op de toeslag.
- De begrippen ‘uitzicht op inkomensverbetering’ en ‘geen uitzicht op inkomensverbetering’ zijn opgenomen in de beleidsregels in plaats van in de verordening.
- De normbedragen worden jaarlijks geïndexeerd.

1 Inleiding
Op grond van artikel 36 van de Participatiewet kan het college op verzoek aan:
- personen van 21 jaar of ouder;
- maar jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd;
- die langdurig een laag inkomen;
- en geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 hebben;
- en geen uitzicht op inkomensverbetering,

een individuele inkomenstoeslag verlenen.

In de Participatiewet is geregeld dat de raad de hoogte van de toeslag bepaalt en ook wat onder een langdurig en laag inkomen wordt verstaan. Daarvoor heeft de raad de Verordening individuele inkomenstoeslag 2019 vastgesteld.

In de huidige verordening zijn ook de begrippen ‘zicht op inkomensverbetering’ en ‘geen zicht op inkomensverbetering’ gedefinieerd. Het is echter aan het college en niet aan de raad om daar invulling aan te geven. Hiervoor moet de verordening worden aangepast en moeten nieuwe beleidsregels worden geformuleerd.

De tweede reden voor wijziging van de verordening is gelegen in het volgende: belanghebbenden met een arbeidsongeschiktheidsuitkering gebaseerd op het minimumloon komen sinds juli 2020 niet meer in aanmerking voor de individuele inkomenstoeslag omdat de bruto-netto berekening leidt tot een hoger inkomen dan voor het recht op de toeslag is toegestaan. In de periode van 13 augustus 2020 tot heden zijn er twee aanvragen van Wajongers vanwege het inkomen afgewezen. Om deze groep weer toegang tot de inkomenstoeslag te geven, moet de definitie van de doelgroep worden aangepast.

De derde wijziging ligt in het gegeven dat indexering van de inkomenstoeslag met de huidige bepaling een bevoegdheid van het college is. In plaats van jaarlijks te besluiten om de individuele inkomenstoeslag te verhogen, is het efficiënter om dat in de vorm van een automatische indexering te doen. Dit wordt bereikt door de indexering automatisch toe te passen op basis van de jaarlijkse Consumentenprijsindex. Dit percentage wordt door het CBS bekendgemaakt. Het percentage zit de laatste jaren tussen de 1 à 2 procent.

2 Beoogd resultaat
Met de doorgevoerde aanpassingen willen wij bereiken dat de inkomenstoeslag nog meer terecht komt bij de mensen die het nodig hebben.

Met het oog op harmonisatie van het beleid van de 3 gemeenten in de Uitvoeringsorganisatie worden de hierboven genoemde wijzigingen ook in de gemeente Haaksbergen en gemeente Hengelo aangeboden. Door definitieaanpassing wordt het aantal rechthebbenden niet groter, maar blijft min of meer gelijk. De doelgroep Wajongers heeft tot juli 2020 van de inkomenstoeslag gebruik gemaakt en gaat dat in de toekomst weer doen. Het budget voor de inkomenstoeslag is in 2021 niet bijgesteld en behoeft nu ook geen ophoging. Grosso modo blijft het aantal toekenningen gelijk.

3 Argumenten
De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om in de verordening onder andere de hoogte van de individuele inkomenstoeslag en het begrip ‘laag inkomen’ te bepalen. Ten onrechte zijn in de huidige verordening ook de definities rond inkomensverbetering opgenomen. Het is niet aan de raad dit te bepalen, maar het college heeft de bevoegdheid dit in beleidsregels te verwoorden. Naast de om deze reden aan te passen verordening die nu voorligt voor vaststelling, stelt het college de nieuwe Beleidsregels individuele inkomenstoeslag 2022 vast.
In deze beleidsregels zijn de begrippen ‘geen uitzicht op inkomensverbetering’ en ‘uitzicht op inkomensverbetering’ gedefinieerd. In deze definities wordt benoemd welke individuele afwegingen qua omstandigheden (krachten en bekwaamheden) en inspanningen moeten worden gemaakt. Denk hierbij aan arbeidsmarktverleden, de duur van de werkloosheid voorafgaand aan bijstandsverlening, reden van beëindiging van de werkzaamheden, het aantal perioden dat inkomen uit arbeid is verkregen en de afstand tot de arbeidsmarkt.

In de verordening wordt in artikel 3 een tweede lid opgenomen en komt artikel 3 er als volgt uit te zien:

Artikel 3 Langdurig laag inkomen

1. Een persoon heeft langdurig een laag inkomen als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de wet als gedurende de referteperiode het in aanmerking te nemen inkomen niet hoger is dan de toepasselijke bijstandsnorm inclusief vakantiegeld (VT).
2. Een persoon heeft langdurig een laag inkomen als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de wet als gedurende de referteperiode dit inkomen uitsluitend bestaat uit:

a. een arbeidsongeschiktheidsuitkering op basis van een minimumdagloon voor de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) of Wet Werk en Inkomen naar arbeidsvermogen (WIA);
b. een arbeidsongeschiktheidsuitkering van 70% op basis van het wettelijk minimumloon voor de jonggehandicapte (Wajong) van 27 jaar of ouder.

Artikel 5 van de verordening komt met aanpassing van de bepaling over indexering er als volgt uit te zien.

Artikel 5 Indexering
De bedragen genoemd in artikel 4 eerste lid worden jaarlijks per 1 januari geïndexeerd overeenkomstig de ontwikkelingen van de consumentenprijsindex volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek. De bedragen worden naar boven afgerond op hele euro's

Inkomens uit arbeidsongeschiktheidsuitkeringen
De uitkeringen in de sociale zekerheid zijn gekoppeld aan het wettelijk minimumloon. Uitgezonderd de bijstandsuitkering gaat het bij alle andere uitkeringen om bruto-uitkeringen met dus ook een koppeling met het brutominimumloon. De bijstandsnormen zijn een netto-uitkering. Het verschil in belastingtarieven en de berekening van bruto naar netto maakt dat de bijstandsnormen lager uitvallen dan de nettobedragen van de Wajong en andere arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.
In de afgelopen jaren zien we dat het verschil tussen de bijstandsnorm en de netto-uitkeringen gebaseerd op het minimumloon, geleidelijk toeneemt. Dat verschil was in 2015 gering, maar bedraagt per 1 juli 2020 € 11,43 per maand.
Indien het inkomen van een belanghebbende gedurende (een deel van) de te beoordelen periode de toepasselijke bijstandsnorm maandelijks met € 5,00 tot € 8,00 te boven gaat, is sprake van een marginale overschrijding van de bijstandsnorm. Belanghebbende komt dan wel voor de inkomenstoeslag in aanmerking. Een meer-inkomen van € 11,43 is geen "marginale" overschrijding' en er bestaat geen recht meer op de inkomenstoeslag.
Dit heeft tot gevolg dat Wajongers vanaf juli 2020 geen recht meer hebben op de inkomenstoeslag. Ondanks dat zij een minimuminkomen ontvangen en geen uitzicht hebben op inkomensverbetering.

Om deze groep aanvragers weer in aanmerking te laten komen voor de inkomenstoeslag is de definitie in artikel 3 van de Verordening aangepast. Met een andere beschrijving van het begrip inkomen kunnen aanvragers met uitsluitend Wajong of een uitkering gebaseerd op het minimumdagloon jaarlijks weer een inkomenstoeslag verstrekt krijgen.

4 Kanttekeningen
Geen

5 Kosten, baten en dekking
Met de verstrekking van de inkomenstoeslag is jaarlijks ongeveer € 60.000,- gemoeid. De jaarlijkse stijging van de Consulentenprijsindex is 1 à 2%. Deze stijging wordt binnen de stelpost prijsindexatie opgevangen.

6 Vervolg na besluitvorming
De verordening wordt na vaststelling gepubliceerd. De klanten worden via de maandelijkse nieuwsbrief "Alinea" geïnformeerd over deze wijziging.

Voorstel
Aan de raad wordt voorgesteld om:
De Verordening individuele inkomenstoeslag 2022 vast te stellen

Bijlage(n)
- 21int04094 raadsbesluit
- 21int04118 verordening individuele inkomenstoeslag 2022
- 21bij07330 advies Adviesraad Sociaal Domein.

Borne, 26 oktober 2021.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

E.S.I. ter Koele drs. J.H.R. Pierik